

LUDMILA CHYTILOVÁ

AUTENTÝKY

AUTENTÝKY

*poeticky nejen o Aspergerově
syndromu*

Ludmila Chytilová

PROLOG

To by se mu mohlo líbit, představila si rozzubenou tvář svého syna, když objednávala na pololetní prázdniny víkend v „Pohádce”.

Nespletla se.

Na to už znala svého sedmiletého dobře. Má rád věci a místa, která dýchají historií.

A tady?

Dřevěné postele s masivními čely.

Petrolejky. Patříčně ošoupané. Skříň vysoké a prostorné, stvořené ke schovávání.

A legračně točité schodiště až do nebe. Až do pohádky.

„A hlavně sprcha!!“ raduje se malý host, a hned se do ní málem nastěhoval.

Je už takový.

Zapojila mu mobil do elektriny, naladila programy na staříčké televizi, vybalila jídlo do zásuvek a sobě časopis.

Byl to pak víkend jako každý jiný, jen v jiném městě. Ve městě, kde nikdo neví, že její syn má Aspergerův syndrom.

Krátké procházky, ke kterým ho přemlouvala minimálně půl hodiny. Nebo naopak ty půlnoční, ke kterým ho přemlouvat nemusela: „Protože já mám rád tmu.”

Přitom spousta nákupů nesmyslných suvenýrů: modelovací hmota, kterou ani nerozbalil, plastová pistole, kterou hned rozbil, sběratelská postavička, z automatu, kterou už doma stéjejně má. A další plastelína, tu pro změnu nemá.

A na náměstí už je zima a nuda. I ta ulička od muzea už je nudná. A v muzeu je horko a prodavač divně kouká.

Dětský koutek v kavárně pod penzionem je moc malý.

Taky je tam moc lidí a málo hraček.

Na záchod ale chodí každých deset minut.

A každou hodinu hlad. Tentokrát na sendviče. Hodně sendvičů.

„S přelivou, jo, mami?“

„Ale stejně jsme si to užili, co?“ řekne v sobotu večer do tmy.

„To víš, že jo,“ odpoví mu matka a unaveně kouká do setmělého stropu s tříramenným lustrem.

Ráno chce syn ještě do toho „malýho“ koutku. A ještě každých deset minut na záchod.

A proč ne? Je devět ráno. Jediný spoj z tohoto bohem zapomenutého místa jede stejně až v jednu odpoledne.

Venku mrzne až praští. Doslova. Rampouchy se ulamují ze střech, sem tam prolétne sněhová vločka.

A tady mají ještě zaplacenou snídani. Teoreticky to mohou protáhnout až do jedenácti.

Syn tedy vrčí v koutku, co chvíli odbíhá na záchod, který důsledně splachuje, a vytrvale se ujišťuje, jestli matka nikam neodešla. Neodešla. Usrkává turka, který chutná spíš jako včerejší čaj, a omluvně se usmívá na zasmušilou obsluhu. Žena středního věku, nacpaná do kostýmu Mařenky obsluhuje v neděli ráno jen dva hosty. To asi taky nebude zrovna pohádka.

„Horko je mi!“ křikne najednou syn a rozhoupá se na židli proti matce sem a tam.

„Tak se napij džusu a chvílku si sedni. Lítáš sem a tam jako torpédo.“

Protahuje zrudlé rty a odfukuje si pod nos: „Nepomohlo!“

Džus nedopatřením vyšpláchne na stůl.

„Uklidni se,“ zasyčí ona.

„Ale je mi HORKO.“

Koulí nervózně ledově modrýma očima.

„Tak říkám, ABY sis SEDL a chvilku si ODPOČINUL!“

„To nepomáhá!“ štěkne do ztichlé kavárny.

A je to tady.

Mařenka natáhne krk od pultu se zákusky.

„Já ti říkám, aby ses uklidnil,“ šeptá důrazně matka.

„Je mi horko. Strašně se potím. Chápeš to, ne? Chci jít pryč.“

„Venku mrzne. Autobus nám jede až za tři a půl hodiny. Nemáme kam jít. Je neděle. Všude je zavřeno.“

Neposlouchá, vyběhne zchváceně do ulice před kavárnu, aby se „ochladil.“

„Zbláznil ses!“ Matka popadne bundy, kabelku, rychle se rozloučí, zakoktá omluvu, dík, a běží za klukem.

„Je mi strašná zima,“ řekne sedmiletý, a křupá nohama zamrzlou kaluž. Rty už nemá rudé, ale zmodralé.

Ona sedí na lavičce prázdného autobusového nádraží. Dvě hodiny brouzdali liduprázdnými ulicemi, teď už nemůžou brouzdat. Nohy i ruce mají ztěžklé mrazem.

„Jak dlouho ještě?“

Ani mu nemůže pořádně odpovědět, ztuhly zimou svaly ve tváři.

„Hodinu a půl.“ Jen to vysloví a je jí do pláče.

„Ale je mi zimaaa!“

„Chtěl ses osvěžit. Se osvěžuj! Copak si vážně neuvědomuješ, že si za to můžeš sám?“

Nakonec však vstane, jedině, co ji napadá, je rozepnout si kabát, a droboučké tělo svého syna přitisknout ke svému.

„To je ale pitomec, ten autobus. Vážně musí jet až za tak dlouho?“ stěžuje si neúnavně mámě do břicha.

Ještě jsou ve městě, kde nikdo neví, že její syn má Aspergerův syndrom. Ale vědí to oni dva.

PŘIPRAVENO K TESÁNÍ

Jak vyrůstaly děti z hlíny
/i ty jsi byla mezi nimi/
A když pak Ježíš

Voněl myrtou a kadidlem
A do vlasů mu Marie
stárnoucíma rukama
zapletla něco pampelišek

Věděla že letos
je třiatřicáté jaro
O matkách a synech načetla
toho mnoho

Bůh jí ty knihy nosil
Možná tím prosil
o odpuštění
to však jen ON a Ona ví

Tak neplakala
Ale když trhala pampelišky
třásly se jí
hřbety dlaní

A potom šla
A nakreslila všem dětem
křídla
„Aspoň do Vánoc“